

кви му драго другѣи производъ просвѣщения, кои се у томе састоѣ, да чрезъ грчевита секанѣ и повлачеѣа се страховита представлення или обсене потресе, неможе народе до нови животодвиженѣа довести, него ѣи само ѣошѣ више уморити. Полетъ помодарности своѣ ѡ мету достигаѡ, и ми се морамо опетъ къ средоточию повратити. Старе форме просвѣщения пропадаю и пропасти мораю, оне су се веѣъ яко съ узиле и яко ослабиле: новѣй изгледѣи и форме оживляваю, нови канали просвѣщения отвараю се, и ништа ниѣ у станю да струѣи подмлађуюѣегъ се просвѣщения и новогъ осмотра сѣвета на путъ стапе. Свака крайностъ, бицарерѣи и лъгавство, коѣ изъ омразе, досаде и излишности болъга произилази, и оне природомъ прописане форме оставля, бѣтъ знакъ ослаблѣногъ вкуса и клонеѣегъ просвѣщения. И ако се ниѣ помодарни духъ времена свуда тако яко обяснио и тако грозовито показаѡ као у енглезкоѣ књижевности, то ѡ онъ опетъ и кодъ другѣи народа манъ или више неправъ, грбавъ и претеранъ правацъ узео. Да неговоримо ѡ безбожной подрзльливости Волтера, нѣти ѡ човеко-неприятельскоѣ просвѣщения мрзости Русова, нѣти на последку ѡ Хегелизму найновѣе философиѣ: и сами найвеѣи немачки стихотворци морали су духу времена данакъ платити, и они нису одъ нъговогъ уплива сасвимъ слободни были. И найвеѣи мужевѣи свагда су